

Arkadiusz Tabaka

Metody geoinformacyjne w badaniach archeologicznych

Studia Lednickie 11, 133-136

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Metody geoinformacyjne w badaniach archeologicznych

W dniach 19–21 maja 2011 roku w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu oraz na Ostrowie Lednickim zorganizowano konferencję poświęconą różnorodnym metodom geoinformacyjnym wykorzystywanym w badaniach archeologicznych. Wśród zróżnicowanego zakresu omawianych zagadnień wystąpiły tematy związane z: analizą przestrzenną danych archeologicznych, metodami geoinformacyjnymi w relacji do Archeologicznego Zdjęcia Polski, analizą przestrzenną danych przyrodniczych i ich zastosowaniem w archeologii, fotogrametrią w procesie terenowych badań archeologicznych, kartograficznymi i teledetekcyjnymi źródłami danych przestrzennych i ich interpretacją w badaniach krajobrazu kulturowego oraz metodami geofizycznymi w badaniach stanowisk archeologicznych. Referaty i tematyczne prezentacje komputerowe przedstawiano w kilku salach Muzeum Archeologicznego w Poznaniu. Na Ostrowie Lednickim przeprowadzono natomiast część praktyczną konferencji — na podgrodzium zaprezentowano zasady działania kilku metod geofizycznych i przyrządów pomocnych w badaniach archeologicznych, np: różne rodzaje magnetometrów, georadar czy badanie elektrooporowe. Na grodzie natomiast zespół Andrzeja Gołembnika zaprezentował skanowanie przestrzenne relikwów tzw. II kościoła.

W konferencji czynny udział brali również pracownicy Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. Oprócz pomocy w zorganizowaniu plenerowej części konferencji przedstawiono referat pt: „Stratygrafia wybranych grodów centralnych najstarszego państwa Przemyślidów i państwa Piastów w świetle porównawczych badań nieinwazyjnych. Ostrów Lednicki” autorstwa Romana Křivánka (Archeologický ústav AV ČR, Praha) i Arkadiusza Tabaki (Dział Archeologiczny MPP na Lednicy).

Organizatorami konferencji byli: Instytut Geoekologii i Geoinformacji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, Stowarzyszenie Archeologii Środowiskowej, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk — Komisja Archeologiczna, Instytut Prahistorii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy oraz Instytut Archeologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Fot. 1. Dr Roman Křivanek (Czeska Akademia Nauk) przedstawia referat dotyczący badań nieinwazyjnych na Ostrowie Lednickim; fot. I. Sobkowiak-Tabaka

Photog. 1. Roman Křivanek PhD (Academy of Sciences of the Czech Republic) presenting paper on the non-invasive testing on Lednica Holm; photog. by I. Sobkowiak-Tabaka

Geoinformation Technologies for Archaeological Research

From 19th to 21st of May 2011 in the Archaeological Museum in Poznań as well as on Lednica Holm (Ostrów Lednicki) a conference dedicated to various methods of geoinformation used in archaeological research was held. A range of issues were discussed including: spatial analysis of archaeological data, geoinformation methods as related to the Polish Archaeological Record Project, spatial analysis of natural scientific data and their application to archaeology, photogrammetry in the course of archaeological fieldwork, cartographic and remote sensing sources of spatial data and their interpretation in the investigation into cultural landscapes, as well as geophysical techniques in the study of archaeological sites. Papers and thematic computer presentations were delivered in several halls of the Archaeological Museum in Poznań; whereas on Lednica Holm the practical part of the conference was arranged. Within the latter island settlement, outside the stronghold walls, the functioning principles of a few geophysical methods and devices helpful in archaeological examinations were presented: different kinds of magnetometers, ground-penetrating radar or electrical resistivity tomography. Within the stronghold, however, the team led by Andrzej Gołembnik displayed spatial scanning of relics of the so-called church II.

The staff of the Museum of the First Piasts at Lednica were also very active during the conference. Besides their help while preparing the open-air part of the conference, the paper entitled: "Stratigraphy of Selected Central Strongholds of the Oldest State of the Přemyslids and the State of the Piasts in the Light of Comparative Noninvasive Research. Lednica Holm" was delivered by the following authors: Roman Roman Křivánek (Archeologický ústav AV ČR, Praha) and Arkadiusz Tabaka (Archaeological division of the Museum of the First Piasts at Lednica).

The conference was organized by: the Institute of Geoecology and Geoinformation of Adam Mickiewicz University in Poznań, the Archaeological Museum in Poznań, the Association for Environmental Archaeology, the Poznań Society for the Advancement of the Arts and Sciences — Archaeological Committee, the Institute of the Prehistory of Adam Mickiewicz University in Poznań, the Museum of the First Piasts at Lednica as well as the Institute of Archaeology of the Nicolaus Copernicus University.

Fot. 2. Skanowanie kościoła grodowego na Ostrowie Lednickim; fot. A. Tabaka
Photog. 2. Scanning of the stronghold church on Lednica Holm; photog. by A. Tabaka

Fot. 3. Prezentacja wyników skanowania kościoła grodowego na Ostrowie Lednickim; fot. A. Tabaka

Photog. 3. Presentation of scanning results of the stronghold church on Lednica Holm; photog. by A. Tabaka